

Gurmit Kaur v. State of Punjab (Ujagar Singh, J.)

ਸੈਕਸ਼ਨ 28-ਏ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ. ਜੇਕਰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 28- ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ। ਏ. ਇਸ ਲਈ, ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਜੇ.

ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1987 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 7900-M।

7 ਜਨਵਰੀ 1988

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1974 ਦਾ II) - ਧਾਰਾ 167 (2) ਅਤੇ 439 - ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ - 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ - ਦੋਸ਼ੀ - ਕੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ - ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ - ਕੀ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿਰਾਸਤ 60 ਦਿਨਾਂ (ਹੁਣ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ) ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰੇ। ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼-ਪੱਤਰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। (ਧਾਰਾ 5 ਅਤੇ 6)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਚ.ਐਸ.ਭੁੱਲਰ।

ਮਿਸ ਰੀਤੂ ਬਾਹਰੀ, ਰਾਜ ਦੀ ਵਕੀਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 302/449/34/34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 108 ਮਿਤੀ 23 ਜੁਲਾਈ, 1987, ਥਾਣਾ ਕਾਦੀਆਂ ਵਿਖੇ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਜੋਂ

ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 439 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 120-ਬੀ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੋ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 90 ਦਿਨ।

(2) ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨੰਦ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਸੀਆਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਪੀ.ਸੀ., 1973 (1974 ਦਾ ਨੰਬਰ 2) ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(3) ਤਿਆਰ ਸੰਦਰਭ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 167, Cr.PC, ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

“167. (1).....

(2) ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਕੋਲ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਵਿੱਚ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਹੋਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਗੈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ;

ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਹੱਈਆ-

(ਏ) ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ, ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਤੰਬਰ ਹੈ

- (1) ਸੀ.ਆਰ. ਫੁਟਕਲ 1976 ਦਾ ਨੰਬਰ 447-ਐਮ, 17 ਸਤੰਬਰ 1976 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
(2) 1976 (78) PLR 643.

ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਕਵੇਂ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ, ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ, ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਅਤੇ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਅਧਿਆਏ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਧਿਆਇ XXXIII ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; * * * * *

ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ

Gurmit Kaur v. State of Punjab (Ujagar Singh, J.)

ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ *ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (3) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ.* (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ: -

ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਦਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਜਾਂ ਜਿਸਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਭਾਗ ,. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ, ਹਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਰਿਹਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ- ਪੜਤਾਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਏਮਬੇਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। "

ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ *ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਠ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਰ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ:-

“ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ

ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਨੂੰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ।

"7" (3) 1975 (77) PLR 534.

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇੱਕ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁੱਦਿਆਂ ਲਈ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਖੁਦ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤ 60 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇ।

(4) ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 167, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ., ਉਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਧਿਆਇ 33 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 13 ਮਈ 1976 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ।

(5) ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਜਿਸ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਫੈਸਲਾ 17 ਸਤੰਬਰ, 1976 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ। (ਸੁਪਰਾ), ਅਤੇ ਓ. ਚਿਨੱਪਾ ਰੈੱਡੀ, ਜੇ. (ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਵਜੋਂ), ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ: -

“ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ 167(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 60 ਦਿਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਪਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਖੁਦ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿਰਾਸਤ 60 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ (ਹੁਣ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਬਾਅਦ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ) ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰੇ। ਜੇਕਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ

Gurmit Kaur v. State of Punjab (Ujagar Singh, J.)

ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਵਧੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇੱਕ ਅਵਧੀ ਲਈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਵਧੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਵਧੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਤਰੀਕ ਤੈਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋ ਵੀਸੋ ਤਹਿਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਇੰਨੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

(6) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, 13 ਨਵੰਬਰ, 1987 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਦਿਨ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 24 ਨਵੰਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 12 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1987. ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਚਲਾਨ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ।

(7) *ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ* (4) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਲੇਖਕ ਮਾਨਯੋਗ ਓ. ਚਿਨੱਪਾ ਰੈੱਡੀ, ਜੇ. ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 167(2), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤ ਜਾਣ, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਵੀ. ਧਾਰਾ 309(2), ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਆਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 437(5) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 439(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੀ.ਸੀ. ਦਾ ਹਵਾਲਾ *ਨਟਾਬਰ ਪਰੀਦਾ* ਬਨਾਮ *ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ* (5) ਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਪਰ ਫਿਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਹੁਕਮ (ਏ) ਵਿਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਜਾਂਚ ਹੋਵੇ। ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ - ਕਤਲ, ਡਕੈਤੀ, ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਗਰੇਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੁੱਟ-ਖੋਹ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

(4) ਏਆਈਆਰ 1987 ਐਸਸੀ 149.

(5) ਏਆਈਆਰ 1975 ਐਸਸੀ 1465

ਪੁਲਿਸ, ਸਾਡੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ। ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਖਤਿਆਰ ਨਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ (ਏ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 167 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ XXXIII ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਿਆਏ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ

ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਧਿਆਇ XXXI I II ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 437 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਇਨਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਤਹਿਤ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜੁਰਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ "ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਲਈ ਫਿਰਦੌਸ" ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਯਕੀਨਨ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਇਹ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਦਾਇਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ- ਸੀਟ, ਸਹੀ ਵਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(8) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਰਖਾਸਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਹੁਕਮ ਉਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ਇਹੀ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧਿਆਇ 33 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 437(5) ਜਾਂ 439(2) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(9) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੀ ਤਸੱਲੀ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪੀ.ਸੀ.ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ